

3.12.2013

Kaupunginhallitus
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Sosiaali- ja terveystoimiston täsmennetyt perustelut määrärahojen ylitysoikeusesitykselle

HEL 2012-005501 T 02 02 00

Talousarvion noudattamisohjeiden mukaan bruttobudjetoidut yksiköt eivät voi ylittää määrärahaa ilman kaupunginvaltuuston päätöstä. Talousarvion noudattamisohjeiden mukaan mikäli hallintokunnat eivät kykene toimimaan kaupunginvaltuuston päättämän hyväksymän talousarvion puitteissa, on ylitysoikeusesitykset ohjeistettu toimittamaan talous- ja suunnittelukeskukseen 18.10.2013 mennessä. Sosiaali- ja terveystoimiston johdon ja talous- ja suunnittelukeskuksen kesken on sovittu, että vuoden 2013 talousarvion ylitysoikeusesitys toimitetaan siten, että se ehtii joulukuussa valtuustokäsittelyyn. Talous- ja suunnittelukeskukselle annettavan vuoden viimeisen toteumaennusteen aikataulu on 28.11.2013, ja se tuodaan sosiaali- ja terveystoimistoon 17.12.2013, samassa yhteydessä kun käsitellään vuoden 2014 käyttösuunnitelmia.

Sosiaali- ja terveystoimistojen talousarviokohdan (3 10 01) arvioidaan ylittävän 25 milj. eurolla (1,7 %), mikä johtuu seuraavista tekijöistä:

Sosiaali- ja terveystoimistojen osalta menojen ylitystä selittävät merkittävimmin työmarkkinatuen (10,5 milj. e), vammaispalvelujen (4,4 milj. e), suun terveydenhuollon (3,5 milj. e), päivystyksen (1,5 milj. e) sekä terveysasemien (0,5 milj. e) menojen ylittyminen. Lisäksi määrärahojen arvioidaan ylittävän maahanmuuttajapalvelujen osalta (2,2 milj. e), minkä osalta valtio korvaa vastaanottokeskusten kustannukset täysimääräisinä. Hallinnon osastoilla syntyy toisaalta säästöä (2,9 milj. e), mikä suurimmalta osalta selittyy vuokrien budjetoitua pienemmällä toteumalla. Edellä kuvattujen erien yhteenlasketuksi vaikutukseksi arvioidaan noin 20 milj. e.

Yli 500 päivää työmarkkinatukea saaneita oli kuluvan vuoden lokakuun loppuun mennessä 8813, mikä on 1247 henkilöä enemmän kuin vastaavana aikana vuonna 2012. Kunnan ja työhallinnon yhteisistä yrityksistä huolimatta työvoimapolitiisiin toimenpiteisiin aktivointi ei ole sujunut odotetulla tavalla. Aktivointia on hidastuttanut molemmilla tahoilla toteutetut hallinnon uudistukset.

3.12.2013

Vammaispalveluissa ylitystä selittää asiakasmäärän kasvu ja kustannusten nousu. Henkilökohtaisessa avussa asiakasmäärä vuonna 2013 on ennusteen mukaan 1 783, kasvua viime vuoteen noin 167. Henkilökohtaisen avun asiakasmäärän kasvua selittää mm. kehitysvammaisten laitoshoidon purku ja lainsäädännön edellyttämä vapaa-ajan avustaminen palveluasumisessa oleville henkilöille. Kustannuksiin vaikuttaa myös myönnettävä tuntimäärä. Omaishoidon tuen asiakasmäärä vuonna 2013 on ennusteen mukaan 1675, missä kasvua viime vuoteen on 119. Kuljetuspalvelussa asiakasmäärä on pysynyt suunnilleen samana mutta kustannukset ovat kasvaneet. Kustannusten nousuun on vaikuttanut mm. välityskustannusten nousu ja liikennöinnin indeksikorotukset.

Suun terveydenhuollon osalta ennustetaan henkilöstömenojen ja asiakaspalvelujen ostojen ylittyvän. Palvelusetelitoimintaa on lisätty 2013 alusta hoitotakuun ylitysuhan vuoksi. Ylitystä on pyritty vähentämään elokuusta 2013 alkaen oman henkilökunnan lisätöiden lopettamisella sekä sillä, että palveluseteleitä on tarjottu heinäkuusta alkaen ainoastaan ensiapupotilaiden jatkohoitoon. Lisäksi ruuhkanpurkuihin käytetyt ostopalveluresurssit on puolitetty syksystä 2012 alkaen. Näiden vaikutukset vuotuisiin menoihin ovat tulleet viiveellä vasta loppuvuodesta 2013.

Päivystyksen budjetin ylittymistä selittävät henkilöstömenojen sekä työvoiman vuokrauksen ylittyminen päivystyksen toistuvien ruuhkatilanteiden purkamiseksi. Budjetin ylittymistä on loppuvuoden aikana minimoitu tutkimuskuluja sekä työvoiman vuokrausta vähentämällä, joka on lisännyt pitkittyneitä ruuhkatilanteita.

Terveysasemien osalta ylitystä selittävät pääosin henkilöstömenot. Terveysasemien palvelumäärä on kasvanut edelliseen vuoteen nähden sekä lääkärikäyntien että hoitajan vastaanottokäyntien osalta, mitä luonnollisesti selittää käyttöön tulleen uudet lääkärihoitajatyöparivakanssit. Uudet vakanssit on saatu käyttöön arvioitua nopeammin.

Sosiaali- ja terveystoimen talousarviokohdalla tulee lisäksi teknisloueiseina tekijänä huomioida kuolinpesävarojen käyttö järjestöavustuksiin 1,9 milj. e, mikä kirjanpidollisesti käsitellään sekä menona että tulona. Lisäksi ylitysoikeusesityksessä on varattu 3,1 milj. e vuonna 2012 käyttöön otetun kaupunkiyhteisen laskentajärjestelmän käyttöönotosta johtuvaan luottotappioiden ylimääräiseen kirjaukseen, kun kuluvan vuoden kirjanpitoon tulee kirjautumaan kahden vuoden luottotappiot, joiden tarkka summa ei tällä hetkellä vielä ole selvillä. Luottotappioista johtuva ylimääräinen kirjaus ei ole sosiaali- ja terveysviraston vaikutettavissa oleva asia.

3.12.2013

Talousarviokohdan toimeentulotuki (3 10 04) ylitysoikeusesitys on 21 milj. e (14,1 %). Syynä on perustoimeentulotuen asiakastalouksien määrän kasvu noin 2300 taloudella vuoden 2012 toteumasta. Talousarviokohdan tuloiksi ennustetaan 88,6 milj. e, mikä ylittää budjetin 15,8 milj. eurolla. Asiakasmäärän kasvuun on vaikuttanut yleinen taloudellinen tilanne ja työttömyyden kasvu. Tämä merkitsee myös sitä, että toimeentulotuen asiakkaana pitkään olleiden työttömien henkilöiden on entistä vaikeampaa päästä takaisin työmarkkinoille ja asiakkuudet pitkittyvät. Lisäksi nuorten osuus kasvaa, ja etenkin heidän keskuudessaan tulottomuus on yleistä, mikä omalta osaltaan lisää toimeentulotuen menoja.

Talousarviokohdan HUS-kuntayhtymä (3 10 05) menojen ennustetaan ylittävän 9 milj. eurolla (1,8 %). Ennuste pohjautuu HUSissa lokakuun lopussa laadittuun ennusteeseen. Hoidettujen potilaiden määrä on kasvanut 1,9 prosenttia edellisvuoteen nähden. Syys- ja lokakuu ovat olleet tuotannon ja laskutuksen kannalta erittäin vilkkaita. HYKS:in osalta ennuste ylittää talousarvioluvun 7,4 milj. euroa (1,6 %). Tulosityksiköittäin ennuste poikkeaa budjetista seuraavasti: medisiininen +3,8 milj. e (+3,8 %), operatiivinen +0,4 milj. e (+0,2 %), naisten- ja lastentaudit +3,0 milj. e (+3,0 %), sydän- ja keuhkokeskus +3,2 milj. e (+6,7 %) ja psykiatria -3,0 milj. e (-7,8 %). Muissa HUS:in yksiköissä ennuste ylittää budjetin 0,6 milj. e (+2,4 %). HUS:in talousarviokohta sisältää em. erien lisäksi siirtoviivemaksut sekä muut erikseen laskutettavat erät, yhteensä noin 1,0 milj. euroa.

Sosiaali- ja terveysviraston kuluvan vuoden budjetti valmisteltiin poikkeuksellisissa olosuhteissa organisaatiouudistuksen vuoksi. Budjetti on pohjautunut aiemmin erillisinä toimineiden sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen budjetteihin, jotka yhdistettiin loppuvuodesta 2012. Viraston vuoden 2013 kokonaistalousarvion kasvu vuoden 2012 toteumaan nähden oli 1,3 %. Sosiaali- ja terveyspalvelujen talousarviokohdalla vuoden 2013 budjetin kasvu vuoden 2012 toteumaan nähden oli 0,8 %.

Lisätiedot

Jussi Lind, talous- ja strategiapäällikkö, puhelin: 310 42246
jussi.lind(a)hel.fi

Matti Toivola
virastopäällikkö

Riitta Simoila
osastopäällikkö